

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§6-7

Ἔπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἵππεύσαντας σκοπεῖν εὐήθες ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἵππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστίν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἵππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν. Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥᾶδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾶδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἵππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Για ποιους λόγους ο Μαντίθεος θεωρεῖ την πινακίδα (τὸ σανίδιον) ἀναξιόπιστο στοιχεῖο ἐνοχῆς;

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἐρατοσθένους §§32-33

Ο ρήτορας Λυσίας κατηγορεῖ τον Ερατοσθένη, ἕναν ἀπὸ τους Τριάκοντα Τυράννους, ὅτι προκάλεσε τον φόνο του ἀδελφοῦ του, του Πολέμαρχου. Ο λόγος ἐκφωνήθηκε το 403 π.Χ. ἀπὸ τον ἴδιο τον ρήτορα.

Και εἶχες χρέος, Ερατοσθένη, ἀν πραγματικά ἦσουν ἀκέραιος ἄνθρωπος, νὰ γίνεις πληροφοριοδότης γιὰ χάρη αὐτῶν που ἦταν νὰ θανατωθοῦν ἀδίκῃ καὶ ὄχι νὰ συλλαμβάνεις αὐτοὺς που θὰ ἐξοντώνονταν ἀδίκῃ. Οἱ πράξεις σου ὁμῶς ἀποκαλύπτουν ἕναν ἄνθρωπο που δε στενοχωριόταν, ἀλλὰ ἀντίθετα χαιρόταν με ὅσα γίνονταν. Επομένως, οἱ δικαστές πρέπει νὰ στηρίζουν τὴν ψήφο τους στὰ ἔργα καὶ ὄχι στὰ λόγια σου· νὰ χρησιμοποιήσουν ὡς ἀποδείξεις γιὰ τὰ ὅσα τότε ἔλεγες τὰ ὅσα ξέρουν ὅτι ἔκανες, ἀφοῦ δεν εἶναι δυνατὸ νὰ παρουσιαστοῦν μάρτυρες γιὰ κείνα. Γιὰτί ἐμεῖς δεν εἶχαμε δικαίωμα ὄχι μόνον νὰ εἴμαστε παρόντες στὶς συζητήσεις σας, ἀλλὰ οὔτε καν νὰ βρισκόμαστε στὸ σπῆτι μας. Ἔτσι, εσεῖς ἔχετε τὴν δυνατότητα, μολονότι ἔχετε διαπράξει κάθε κακὸ ἐναντίον τῆς πόλης, νὰ διεκδικήσετε γιὰ τον εαυτὸ σας κάθε καλὸ.

Μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδης

B4. Να αντιστοιχίσετε καθεμία νεοελληνική λέξη της στήλης Α με την **ετυμολογικά συγγενή** αρχαιοελληνική λέξη της στήλης Β. Δύο λέξεις στη στήλη Α περισσεύουν.

A	B
1. ένεση	α. σκοπεῖν
2. μέγεθος	β. ἔνεισιν
3. σκοπευτής	γ. μέγιστος
4. σκεπή	δ. συνδίκους
5. δικηγόρος	ε. ἀπενεχθῆναι
6. διένεξη	
7. ουσία	

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Διοδώρος Σικελιώτης, *Βιβλιοθήκη* Βιβλ. XII §§53, 1-2

(έκδ. των F. Vogel, K.T. Fischer, Λειψία: Teubner, 1888, ανατ. 1964)

Η *Βιβλιοθήκη* του Διοδώρου αποτελεί μία χρονογραφικά (δηλ. κατά χρονολογική σειρά) οργανωμένη παγκόσμια ιστορία, η οποία εκτείνεται από τους μυθικούς χρόνους ως το 60 π.Χ. Στο απόσπασμα γίνεται αναφορά στον γνωστό ρήτορα και δάσκαλο της ρητορικής Γοργία.

Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν Λεοντῖνοι, Χαλκιδέων μὲν ὄντες ἄποικοι, συγγενεῖς δὲ Ἀθηναίων, ἔτυχον ὑπὸ Συρακοσίων πολεμούμενοι. Πιεζόμενοι δὲ τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν Συρακοσίων κινδυνεύοντες ἀλῶναι κατὰ κράτος, ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι τὴν ταχίστην καὶ τὴν πόλιν ἑαυτῶν ἐκ τῶν κινδύνων ρύσασθαι. Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ἀρχιπρεσβευτῆς Γοργίας ὁ ρήτωρ, δεινότητι λόγου πολὺ προέχων πάντων τῶν καθ' ἑαυτόν. Οὗτος καὶ τέχνας ρητορικὰς πρῶτος ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτο τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν, ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. Οὗτος οὖν κατανήσας εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ παραχθεις εἰς τὸν δῆμον διελέχθη τοῖς Ἀθηναίοις περὶ τῆς συμμαχίας, καὶ τῷ ξενίζοντι τῆς λέξεως ἐξέπληξε τοὺς Ἀθηναίους ὄντας εὐφρευεῖς καὶ φιλολόγους.

Ἐπὶ δὲ τούτων: Στα χρόνια λοιπόν αυτά
ρύσασθαι <ρύομαι: λυτρώνω, σώζω

τῶ ξενίζοντι τῆς λέξεως: με την ξενική προφορά στην ομιλία

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Ἦν δὲ τῶν ἀπεσταλμένων ... ὄντας εὐφυεῖς καὶ φιλολόγους.**».

Μονάδες 20

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

Λεοντῖνοι: είναι ΣΤΟ

τῶν Συρακοσίων: είναι ΣΤΟ

ἐαυτῶν: είναι ΣΤΟ

τέχνας: είναι ΣΤΟ

Οὗτος (το δεύτερο): είναι ΣΤΟ

φιλολόγους: είναι ΣΤΟ

(μονάδες 6)

β. «**ἐξέπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀξιοῦντες τὸν δῆμον βοηθῆσαι**»: Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία του παραπάνω υπογραμμισμένου παρεμφάτου του κειμένου (μονάδες 2), επισημαίνοντας αντίστοιχα το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας ή ετεροπροσωπίας (μονάδες 2).

Μονάδες 10